

Keskusvaalilautakunta

Päätöspäivämäärä 14.12.2023 § 40

Lahden kaupunki, Keskusvaalilautakunta, 14.12.2023

§ 40

Vaalimainospaikat Lahden kaupungissa

2864/00.00.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Sini Sulka, p. 044 482 6810

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Sini Sulka

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta päättää, että vaalimainospaikat Lahdessa vähennetään kymmeneen perusteluosan mukaisesti.

Perusteluosa

Oikeusministeriön ylläpitämän vaalit.fi -sivuston mukaan kunnilla ei ole lakisääteistä velvollisuutta vaalimainonnan järjestämiseen, mutta kaupungit ovat perinteisesti tarjonneet puolueille ja valitsijayhdistyksille mahdollisuuden ehdokasjulistoiden esillepanoon niille varatuissa telineissä. Vaalimainospaikkojen ylläpito ja maksullisuus vaihtelevat kunnittain.

Ulkomainonnan sallimisessa julkisissa tiloissa on keskeistä ehdokkaiden yhdenvertainen kohteleminen, esimerkiksi vaalimainospaikkojen määrän ja jakautumisen tai kustannusten määräytymisen osalta.

Kaupungit voivat säädellä maillaan tapahtuvaa mainontaa, huomioiden kuitenkin yhdenvertaisuusnäkökulman toteutumisen.

Ulkomainospaikkoja valittaessa on otettava huomioon vaalilain säännökset, jotka edellyttävät, että vaalimainoksia ei sijoiteta ennakkoäänestys- tai äänestyspaikalle ja niiden läheisyyteen siten, että niiden voitaisiin katsoa vaikuttavan äänestäjien vaalivapauteen. Lähtökohtana voidaan pitää sitä, etteivät vaalimainokset näy vaalihuoneistoon taikka sen sisäänkäyntiin.

Lahden kaupungissa on nykyään vaalimainospaikkoja 19:ssä paikassa ympäri kaupunkia. Näitä paikkoja ehdotetaan vähennettäväksi pääasiassa kahdesta syystä: 1. ulkomainospaikat ovat menettäneet merkitystään mainonnan siirtyessä pääasiassa nettiin ja 2. vaalimainospaikkojen tarjoaminen ja kunnossapito on merkittävä menoerä kunnalle.

Ulkomainospaikkoja on perinteisesti ollut ostoskeskusten läheisyydessä ja muutenkin sellaisissa paikoissa, joissa liikkuu paljon ihmisiä. Pienten ostoskeskusten vähennettyä osa paikoista on jäänyt sellaisiksi, ettei vaalimainokset tavoita suurtakaan ihmismäärää. Kun mainonta on nykyään suurilta osin keskitetty nettiin, ei kuntien tarjoamalla vaalimainospaikoilla ole enää niin suurta merkitystä mainonnalle kuin ennen.

Vaalimainospaikkojen tarjoamiseen kuuluu taustalevyjen tekeminen, kuljettaminen ja asentaminen paikoilleen, vaalimainospaikkojen kunnossapito sekä ilkeiden aiheuttamien haittojen korjaaminen. Tämä on vaalien määrärahoihin suhteutettuna suuri kuluerä, sillä edellä luetellut toimenpiteet maksavat kaupungille noin 10 000 euroa per vaalit. Yhden vaalimainospaikan vähentämisestä syntyy noin 500 euron säästö.

Vaalimainospaikat on kartoitettu yhdessä kaupunkitekniikan kanssa. Tarkoituksenmukaista on vähentää mainospaikkoja siten, että vaalimainospaikat jakautuvat tasaisesti ympäri kaupunkia. Säilytettäväksi

ehdotetaan liitteen mukaiset paikat, jotka ovat kaupunginosittain seuraavat:

1. Ahtiala
2. Asemantausta
3. Jalkaranta
8. Mukkula
9. Ruola
11. Rakokivi
13. Villähde
14. Paavola
15. Patomäki
18. Keskusta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Tiina Häyrinen, Niina Savolainen